

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202365
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5321202365.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Márie Kašikovej a JUDr. Jany Kotrčovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov, matky: Mgr. T. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpená JUDr. Ladislavom Ščurym, advokátom, so sídlom v K., T. XXXX, a otca: L. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X., U. XXXX/XX, právne zastúpený Mgr. Jozefom Gáplovským, advokátom, so sídlom v J. B. P., S. N. XX, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému L. K., na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca z 28. marca 2022 č.k. 14P/47/2021-128, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. **p o t v r d z u j e .**

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. až V. **z r u š u j e a v t o m t o r o z s a h u m u v e c v r a c i a n a d a ľ š i e k o n a n i e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zveril maloletého L. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok I.). Otca zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletého L. sumou 211,- Eur mesačne od 03.09.2021 k rukám matky (výrok II.). Otca zaviazal k povinnosti zaplatiť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 03.09.2021 do 31.03.2022 vo výške 762,93 Eur v mesačných splátkach po 50,- Eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok (výrok III.). Vo zvyšnej časti návrh matky na určenie výživného do sumy 290,- Eur mesačne zamietol (výrok IV.). Podľa § 52 CMP žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok V.).

2. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia maloletého L. sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti od novembra 2019, kedy sa otec zo spoločnej domácnosti odsťahoval, preto v súlade s ust. § 36 ods. 1 a § 24 ods. 3 a 4 zákona rozhodol tak, že maloletého L. K. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá riadne zabezpečuje jeho starostlivosť, pričom otec s takýmto návrhom matky súhlasil. Pri určení výživného vychádzal z podmienok § 62 zákona o rodine. Zistil, že maloletý L. je žiakom 7. triedy základnej školy, je zdravý, za stravu v školskej jedálni matka platí mesačne sumu 30,- Eur, maloletý navštevuje turistický a športový krúžok, v súvislosti s čím za 2 - 3 dňovú túru predstavuje výdavok okolo 150,- Eur + cestovné. Inak matke vznikajú náklady na oblečenie vo výške cca 100,- Eur a na stravu cca 150,- Eur mesačne. Za adekvátne mesačné výdavky na maloletého považoval sumu 280 - 300,- Eur mesačne. Matka je zamestnaná ako učiteľka v ZŠ - materská škola v C., za rok 2021 dosiahla priemerný mesačný čistý príjem 1.069,48 Eur. Vznikajú jej náklady na bývanie - platenie elektriny, vody, kúrenia, telefónu, potravín a oblečenie pre seba a maloletého, na nákup drogérie a kozmetiky. Otec od začiatku roku 2020 pracoval v devätnástich zamestnaniach, jeho príjem v priemere

za rok 2020 predstavoval sumu 457,- Eur. V spoločnosti EPF Group, a.s. otec dosiahol hrubú mzdu v 05/2021 v sume 1.055,94 Eur a v 06/2021 v sume 1.101,87 Eur, pričom pracovný pomer bol ukončený v skúšobnej dobe zo strany zamestnávateľa z dôvodu slabého výkonu. Podľa pracovnej zmluvy so Zdravotnou dopravou Púchov, spol. s r.o. mal otec nastúpiť do práce dňa 20.09.2021 na dobu určitú do 30.09.2022 s mesačnou mzdou 750,- Eur. V tejto spoločnosti pracoval len v mesiacoch 09 - 10/2021, následne podľa pracovnej zmluvy na štvrtinový pracovný úväzok nastúpil od 02.11.2021 v spoločnosti G3 Plus s.r.o., kde mal mať príjem 3,58 Eur/hod., čo predstavuje zákonnú minimálnu mzdu. Výdavky otec vyčíslil na cestovné do práce, za byt, na telefón a internet, stavu, drogériu a oblečenie. Od 11.02.2022 je otec vedený ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR Považská Bystrica. Pri rozhodovaní o výške výživného otca na maloletého L. nevychádzal len zo skutočných príjmov otca, ktoré dosahoval do vyhlásenia rozhodnutia, ale vychádzal aj z jeho potencionálnych príjmov, ktoré mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania, jeho zamestnanie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). Potenciálny príjem otca ustálil vo výške 845,- Eur mesačne v čistom, vychádzajúc zo správy zamestnávateľa, u ktorého otec pracoval a dosiahol príjem cca 1.100,- Eur mesačne v hrubom. Dospel preto k záveru, že v možnostiach a schopnostiach otca plniť si vyživovaciu povinnosť v celkovom rozsahu cca 25 % z čistého príjmu, čo zodpovedá určenej sume výživného vo výške 211,- Eur mesačne. Vzhľadom k tomu, že otec doposiaľ uhradil na výživu maloletého sumu 700,- Eur, rozhodol o povinnosti otca zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 03.09.2021 do 31.03.2022 vo výške 762,93 Eur spolu s bežným výživným.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie v celom rozsahu otec. Napáda výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zverení maloletého L. do osobnej starostlivosti matky, nakoľko dňa 28.03.2022 v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca č.k. 16P/14/2021 bol vynesenej rozsudok o rozvoze manželstva rodičov maloletého, ktorým maloletého L. zveril do osobnej starostlivosti matky. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu o určení výživného na sumu 211,- Eur mesačne, žiadal rozsudok súdu zmeniť tak, že bude zaviazaný platiť výživné vo výške 120,- Eur mesačne. Uviedol, že nie je žiadnym pracovným fluktuantom, ako ho vykreslil súd prvej inštancie, keby sa nechcel zamestnať a žiadnu prácu by si nehľadal. Je pravdou, že v poslednom období musel viackrát zmeniť zamestnanie, najčastejšie z dôvodu, že pracoval v rôznych pracovných agentúrach, ktoré veľmi často menili pracovné podmienky, miesta výkonu práce, ako aj pracovné ohodnotenie. V období Covid pandémie navyiac nemohol nájsť ani stabilné zamestnanie, keď zamestnávateľa často potrebovali ho zamestnať len na krátke časové obdobie. Jeho priemerný čistý zárobok predstavuje okolo 500,- Eur mesačne, v žiadnom prípade vo výške 845,- Eur v čistom, ako to súd vypočítal z potvrdenia jedného z jeho zamestnávateľov - spoločnosti EPF Group, a.s., ktorá je však len pracovnou agentúrou, nie zamestnávateľom. Pracoval v mäsokombináte, s takouto prácou nemal žiadne skúsenosti ani prax, vzhľadom na pracovné podmienky a špecifický charakter práce nedokázal prácu riadne vykonávať, aj keď sa snažil. Synovi dáva rôzne vecné dary, v poslednej dobe mu daroval notebook, telefón k narodeninám a k meninám mu prispel finančnou sumou 300,- Eur, tieto skutočnosti súd pri rozhodovaní o výživnom nezohľadnil.

4. Matka vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako správny potvrdiť. Poukázala na skutočnosť, že súd pri rozhodovaní o výživnom správne vychádzal z potenciality príjmov otca, ktorý len od začiatku roku 2020 pracoval v devätnástich zamestnaniach. Skutočnosti uvádzané otcom o jeho zamestnaniach a dôvodoch ich ukončenia považoval za nepreukázané. Otec maloletého je zdravý, vitálny a v najlepších rokoch, nič mu nebráni nájsť si plnohodnotné zamestnanie, v ktorom by dosahoval príjem vo výške 845,- Eur tak, ako ustálil súd prvej inštancie. Tvrdenia otca o dávaní nejakých darčiekov maloletému prostredníctvom jeho otca považovala za účelové. Otec sa na pojednávanie nariadené na deň 28.03.2022 nedostavil, na pojednávanie sa dostavil iba jeho právny zástupca, ktorý mal rovnakú možnosť argumentovať a hájiť záujmy svojho klienta. Odvolaním otca napadnutý výrok rozsudku o zverení maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti považovala za správny a opodstatnený, nakoľko súd rozhodoval o zverení dieťaťa do výchovy jedného z rodičov pred rozvodom manželstva.

5. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal včas (§ 362 ods. 1 CSP) účastník konania, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 65 a § 66 CMP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP v napadnutom výroku I. o zverení maloletého L. do osobnej starostlivosti matky ako správny potvrdil; ostatné výroky rozsudku súdu prvej inštancie o určení

vyživovacej povinnosti, o nedoplatkom na výživnom a o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. c) zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Za správne považoval odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým v zmysle podmienok uvedených v § 36 ods. 1 veta prvá, druhá, štvrtá zákona o rodine zveril maloletého L. do osobnej starostlivosti matky. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia maloletého L. nežijú v spoločnej domácnosti od novembra 2019, kedy sa otec zo spoločnej domácnosti odsťahoval, pričom bol podaný aj návrh na rozvod manželstva. Pokiaľ matka v súvislosti s návrhom na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému na čas do rozvodu žiadala zveriť maloletého L. do svojej osobnej starostlivosti, otec s týmto návrhom súhlasil. V súvislosti s rozhodovaním o právach a povinnostiach rodičov k maloletému dieťaťu správne súd prvej inštancie rozhodol, keď už do času podaného návrhu na rozvod manželstva bolo potrebné rozhodnúť o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného rodičov (v danom prípade matky), keďže súd v konaní o rozvod manželstva rozhoduje o týchto právach a povinnostiach na čas po rozvode. Z týchto dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. ako správny potvrdil.

7. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

8. Podľa § 187 ods. 1 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov.

9. Podľa § 187 ods. 2 CSP dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

10. Podľa § 188 ods. 1 CSP súd vykonáva dôkazy na pojednávaní.

11. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

12. Pri stanovovaní rozsahu vyživovacej povinnosti v zmysle § 62 ods. 2 zákona o rodine v spojení s podmienkami uvedenými v § 75 ods. 1 zákona o rodine je nutné vychádzať predovšetkým z možností a schopností rodičov. Možnosti sú chápané ako objektívna kategória, schopnosti ako subjektívna kategória. Konkrétne je nutné zohľadniť vek, zdravotný stav, vzdelanie (R27/1980), manuálnu zručnosť, pracovné návyky a pracovné skúsenosti (R5/1969), flexibilitu, adaptabilitu, sociálnu (ne)zrelosť povinného rodiča, nepriaznivú situáciu na trhu práce, vysokú nezamestnanosť v regióne a podobne. V danom prípade odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyššie uvádzaným procesnoprávnym ako aj hmotnoprávnym podmienkam pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti nevenoval dostatočnú pozornosť, prijaté skutkové a právne závery súdu prvej inštancie o možnostiach a schopnostiach povinného rodiča (otca) platiť výživné v stanovenom rozsahu a závery o potencionálnom príjme otca ustáleného na sumu 845,- Eur, skutkovým zisteniam na základe výsledkov vykonaného dokazovania nezodpovedajú, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nezodpovedá kritériám uvedených v § 191 ods. 1 CSP a § 220 ods. 2 CSP.

13. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia v bodoch 7., 15., 16. a 17. skonštatoval, že otec v priebehu roku 2020 pracoval v devätnástich zamestnaniach, jeho príjem v priemere za rok 2020 predstavoval 457,- Eur, pričom v dôvodoch rozhodnutia absentujú skutkové zistenia, u ktorých zamestnávateľov otec v uvedenom období pracoval, aké pracovné zmluvy alebo dohody o vykonaní práce mal so svojimi zamestnávateľmi uzatvorené, z akého dôvodu bol s ním ukončený pracovný pomer, keď otec v odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie argumentoval, že príčinou a dôvodom uzatvorenia viacerých zamestnaní bola skutočnosť, že v čase obdobia Covid pandémie ani samotní zamestnávateľia nechceli s ním uzatvárať pracovné zmluvy na dlhšie obdobie a došlo len k vykrývaniu krátkodobých pracovných úväzkov.

14. Pokiaľ súd prvej inštancie ďalej v bode 17. konštatoval zamestnanie otca u ďalších dvoch zamestnávateľov, u prvého z nich (Zdravotná doprava Púchov, spol. s r.o.) nebolo uvedené, z akého dôvodu došlo k ukončeniu pracovného pomeru a u ďalšieho zamestnávateľa v hodnotenom období od 02.11.2021 bolo súdom prvej inštancie iba konštatované, že u tejto spoločnosti „mal mať príjem“,

čo nezodpovedá kritériám uvedeným v § 185 a nasl. pre vykonanie dokazovania pred súdom prvej inštancie.

15. Súd prvej inštancie potom nesprávne stanovil potenciálny príjem otca tak, ako je uvedené v bode 16. odôvodnenia rozsudku, vychádzajúc len z potenciality príjmu dosahovaného u jedného z mnohých zamestnávateľov - spoločnosti EPF Group, a.s., z ktorého pri rozhodovaní rozsahu vyživovacej povinnosti potom následne aj vychádzal.

16. V bode 20. odôvodnenia súd prvej inštancie konštatuje, že pri stanovovaní kritérií potencionalneho príjmu otca vychádzal aj z existencie objektívne preukázaných skutočností, akými je vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne, pričom však tieto kritéria vo vzťahu k okolnostiam na strane otca nezisťoval vôbec. Nie je teda zrejmé, aké vzdelanie otec dosiahol, či dosiahol vzdelanie v určitom odbore a aké odborné a pracovné návyky u neho existujú ako možnosti, ktoré sú chápané ako objektívna kategória a schopnosti ako subjektívna kategória tak, ak bolo vyššie odvolacím súdom charakterizované. Takéto skutkové zistenia súdu prvej inštancie absentujú. V naznačenom smere súd prvej inštancie dokazovanie nevykonal a preto nemohol dospieť ani k záveru o možnostiach a schopnostiach otca platiť výživné na maloletého L. v určenom rozsahu 211,- Eur.

17. Taktiež za nepreskúmateľné považuje odvolací súd skutkové závery uvedené súdom prvej inštancie v bode 13., v ktorom dospel k záveru, že adekvátne mesačné výdavky na maloletého považoval sumu 280 - 300,- Eur, vychádzajúc z toho, že sa jedná o dieťa na druhom stupni základnej školy a okrem bežných výdavkov (na oblečenie, stravu) matka deklarovala platenie stravného na školskú jedáleň vo výške 30,- Eur, keď maloleté dieťa je zdravé a iné nevyhnutné výdavky neboli matkou uvádzané.

18. Z vyššie uvádzaných dôvodov, keďže skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nezodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania, rozhodnutie súdu prvej inštancie je predčasné, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. až V. odvolaním otca zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
 - c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
- Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)